

מבט לאיראן 9-23 בפברואר, 2020

עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

- ◀ בכירים רשמיים איראנים נמנעו מכל תגובה לדיווחים אודות הרוגים בקרב משמרות המהפכה בתקיפה, שבוצעה באזור דמשק ב-13 בפברואר 2020 ויוחסה לישראל. גם התקשורת האיראנית הסתפקה בדיווחים אינפורמטיביים אודות התקיפה ולא התייחסה כלל לנפגעים או לנזק בקרב כוחות משמרות המהפכה בסוריה. לא מן הנמנע, כי העדר תגובה איראנית נועד להותיר בידי איראן מרחב הכחשה ולאפשר לה להימנע מתגובה. בתוך כך, איימו בכירים איראנים להגיב להמשך פעילות ישראל נגד אינטרסים איראנים. דובר משרד החוץ האיראני הצהיר, כי כל תוקפנות ישראלית נגד אינטרסים איראנים בסוריה ובאזור תיתקל בתגובה מוחצת, ואילו מפקד משמרות המהפכה הצהיר, כי "הטעות הקטנה ביותר" מצד ישראל וארצות-הברית תיענה בחומרה מצד איראן והזהיר, כי כל שטחה של ישראל נמצא בטווח הטילים של איראן.
- ◀ בסוריה נהרג לוחם נוסף של משמרות המהפכה, ככל הנראה מירי טילים נגד טנקים, ששוגרו על-ידי המורדים הסורים באזור חלב. בראשית פברואר 2020 נהרג בחזית חלב קצין נוסף של משמרות המהפכה, עדות נוספת למעורבותם הגוברת של לוחמי משמרות המהפכה, חזבאללה והמיליציות השיעיות הפועלות בחסות איראן בקרבות המתנהלים בצפון-מערב סוריה.
- ◀ יו"ר המג'לס האיראני, עלי לאריג'אני, קיים במחצית פברואר 2020 ביקור רשמי בסוריה ובלבנון. במהלך הביקור נפגש לאריג'אני עם בכירים בדמשק ובבירות, הדגיש את מחויבות איראן להמשך התמיכה בסוריה ובלבנון וקרא להעמקת שיתוף הפעולה הכלכלי בין המדינות.
- ◀ עדויות נוספות לקשיים הניצבים בפני התבססותה הכלכלית של איראן באזור: חברת התאחדות הסוחרות של איראן התייחסה בריאיון עיתונאי לאתגרים הניצבים בפני המסחר בין איראן לסוריה ולעיראק. היא ציינה, כי לסוריה אין די כסף לרכוש מוצרים איראנים וכי המחאות האנטי-איראניות בעיראק אילצו כמה יצואנים איראנים להפסיק את עסקיהם במדינה. במקביל, הודה יו"ר ועדת היצוא של סינדיקט החשמל האיראני, כי מימוש חלק מההסכם לשיתוף פעולה בתחומי החשמל, שנחתם בין איראן לעיראק, הוקפא לאור ההתפתחויות הפוליטיות והכלכליות בעיראק.
- ◀ מגעים בין בכירים איראנים למנהיגי ארגוני הטרור הפלסטינים: משלחת בראשות שגריר איראן בבירות נפגש עם מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, זיאד אלנח'אלה, ויו"ר המג'לס לאריג'אני נפגש במהלך ביקורו

בבירות עם אלנח'אלה ועם משלחת הנהגת חמאס בראשות חבר הלשכה המדינית, מוסא אבו מרזוק. בפגישות אלה דנו הצדדים בהמשך תמיכת איראן בפלסטינים על רקע "עסקת המאה" של הנשיא טראמפ.

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

◀ התקשורת האיראנית דיווחה, כי לוחם בכוח קדס של משמרות המהפכה נהרג בקרבות בחזית חלב. על-פי הדיווחים, חמיד רזא באבל-ח'אני (Hamid Reza Babolkhani) מהעיר אצפהאן, נהרג מירי טילים נגד טנקים, ששוגרו על-ידי המורדים הסורים באזור חלב (מיזאן ניוז, 18 בפברואר 2020). בראשית פברואר דווח על מותו של קצין נוסף בכוח קדס של משמרות המהפכה בקרבות באזור חלב.

**חמיד-רזא באבל-ח'אני, שנהרג באזור חלב
(מיזאן ניוז, 18 בפברואר 2020)**

◀ דובר משרד החוץ האיראני, עבאס מוסוי (Abbas Mousavi), הצהיר, כי כל תוקפנות או פעולה ישראלית "טיפשית" נגד אינטרסים איראנים בסוריה ובאזור, תיתקל בתגובה מוחצת. הוא הדגיש, כי נוכחות איראן בסוריה מתקיימת על סמך הזמנת ממשלת סוריה ובהסכמתה ונועדה להילחם בטרור, הנתמך על-ידי ארצות-הברית וישראל, וכי איראן לא תהסס להגן על נוכחותה בסוריה, על ביטחונה הלאומי ועל האינטרסים האזוריים שלה (תסנים, 12 בפברואר 2020). דברי מוסוי נאמרו על רקע הצהרת שר הביטחון, נפתלי בנט, כי ישראל משנה את תפיסת הלחימה מול איראן ותמשיך לגבות מחירים מאיראן עד להשגת היעד הסופי: סילוק איראן מסוריה.

◀ גם מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (Hossein Salami), שיגר איומים לעבר ישראל וארצות-הברית. בטקס לציון ארבעים יום למותו של סלימאני הצהיר סלאמי, כי "הטעות הקטנה ביותר מצדן" תיענה בחומרה מצד איראן. סלאמי שיבח את סלימאני והישגיו ואמר, כי כאשר נכנס סלימאני לזירת המערכה נגד "הציונים", הפלסטינים נלחמו באמצעות אבנים, בעוד שכיום הפלסטינים בעזה ובגדה המערבית משתמשים באש כנגד "הציונים" (פארס, 13 בפברואר). בריאיון לרשת אלמיאדין (17 בפברואר 2020) הזהיר סלאמי את ישראל להיזהר בהתנהגותה, משום שכל שטחה נמצא בטווח הטילים של איראן והדגיש, כי שיגור הטילים לא יתבצע אך ורק משטח איראן. הוא ציין, כי הישראלים חלשים בהרבה מהאמריקאים וכי ישנה אפשרות חזקה לחסל את "המשטר הציוני", אך התנאים לכך עדיין אינם מוכנים.

**מפקד משמרות המהפכה סלאמי בטקס לזכרו של קאסם סלימאני
(פרארו, 13 בפברואר 2020)**

◀ העיתון אלשרק אלאוסט דיווח (15 בפברואר 2020), כי בתקיפה, שבוצעה באזור דמשק ב-13 בפברואר 2020 ויוחסה לישראל, נהרגו שני בכירים צבאיים איראנים: רזאאי מחמדי (Rezaei Mohammadi), ששימש כאחראי על העברת כוחות משמרות המהפכה באזור דמשק, וחסין, ששימש כאחראי על ענייני לוגיסטיקה של משמרות המהפכה בסוריה. קודם לכן מסר הארגון הסורי לזכויות אדם, כי בתקיפה נהרגו שבעה בני אדם, בהם ארבעה איראנים ושלושה סורים. לטענת הארגון, התקיפה כוונה למחסן נשק איראני הסמוך לשדה התעופה בדמשק. בצילומי לוויין, שפרסמה חברת ISI הישראלית נראה נזק רב, שנגרם בתקיפה למתחם הלוגיסטי של כוח קדס של משמרות המהפכה סמוך לנמל התעופה הבינלאומי בדמשק.

◀ לדיווחים אודות נפגעים איראנים בתקיפה אין כל אימות ממקורות איראנים ולא נמסרה כל התייחסות איראנית רשמית בעניין זה. התקשורת האיראנית הסתפקה בדיווחים אינפורמטיביים אודות התקיפה ולא התייחסה כלל לנפגעים או לנזק בקרב כוחות משמרות המהפכה בסוריה.

◀ שר החוץ האיראני, מחמד ג'ואד זריף (Mohammad Javad Zarif), אמר בשיחה עם סוכנות הידיעות תסנים (19 בפברואר 2020), כי איראן מוכנה לנהל שיחות עם סוריה ותורכיה בנוגע למצב באדלב. קודם לכן הצהיר גם שגריר איראן באו"ם, מג'יד תח'ת-רואנצ'י (Majid Takht Ravanchi), כי ארצו מוכנה לתווך בין סוריה ותורכיה על מנת ליישב את המחלוקת החריפה בין שתי המדינות סביב המשבר הנמשך באדלב (תסנים, 7 בפברואר 2020).

◀ יו"ר המג'לס, עלי לאריג'אני, יצא ב-16 בפברואר 2020 לביקור רשמי בסוריה ובלבנון. ערב צאתו לדמשק אמר לאריג'אני, כי ביקורו נועד לדון עם הבכירים הסורים בהתפתחויות בסוריה ובאזור ובהרחבת שיתוף פעולה הפרלמנטרי בין שתי המדינות. במהלך הביקור נפגש לאריג'אני עם הנשיא אסד והדגיש את חשיבות הניצחונות, שהושגו על-ידי "ציר ההתנגדות" במערכה נגד ה"טרוריסטים" בחזית אדלב. הוא הצהיר, כי איראן תמשיך בתמיכתה בדמשק במלחמה נגד הטרור. כמו כן נפגש לאריג'אני עם ראש ממשלת סוריה, עמאד ח'מיס, ועם יו"ר הפרלמנט הסורי, חמודה צבאע', וביקר בקבר אל-סידה זינב המקודש לשיעים ליד דמשק. בפגישה עם יו"ר הפרלמנט הסורי אמר לאריג'אני, כי איראן מחויבת לסייע לסוריה גם בתהליך שיקומה הכלכלי (פארס; איסנ"א, 16 בפברואר 2020).

**פגישת יו"ר המג'לס לאריג'אני עם נשיא סוריה אסד
(פרארו, 16 בפברואר 2020)**

◀ בתום ביקורו בדמשק המשיך לאריג'אני לביירות, שם נפגש עם הנשיא מישל עון, עם ראש הממשלה חסאן דיאב, עם יו"ר הפרלמנט הלבנוני נביה ברי ועם מזכ"ל חזבאללה חסן נצראללה. עם הגיעו לביירות הצהיר לאריג'אני, כי לבנון היא מדינה בעלת השפעה באזור וכי איראן מנסה לראות אותה חופשית ועצמאית. בפגישותיו עם הבכירים הלבנונים בירך לאריג'אני על מינויו של ראש ממשלה חדש בלבנון והצהיר, כי איראן מוכנה להגיש סיוע ללבנון, להרחיב את שיתוף הפעולה בין שתי המדינות בתחומי המים, החשמל, הגז, החקלאות, הנפט והתעשייה הפטרוכימית ולשתף פעולה עם הממשלה החדשה בביירות (תסנים, 17 בפברואר 2020).

**פגישת יו"ר המג'לס עם מזכ"ל חזבאללה נצראללה
(אלעאלם, 17 בפברואר 2020)**

◀ חברת התאחדות הסוחרות של איראן, לילא פתחי (Layla Fathi), התייחסה בריאיון לסוכנות הידיעות אילנ"א (15 בפברואר 2020) לאתגרים הניצבים בפני המסחר בין איראן לסוריה. היא ציינה, כי לסוריה אין די כסף לרכוש מוצרים איראנים וכי החקיקה בסוריה מציבה קשיים בפני סוחרים איראנים המבקשים לייצא אליה סחורות. סוחרים איראנים נאלצים, לדבריה, להמתין זמן רב עד לקבלת התשלום עבור הסחורה, שהם מייצאים לסוריה בשל מחסור במטבע חוץ במדינה. פתחי התייחסה גם למצב המסחר בין איראן לעיראק ואמרה, כי המחאות האנטי-איראניות במדינה פגעו בסחר בין שתי המדינות וכי כמה יצואנים איראנים נאלצו להפסיק את עסקיהם עם עיראק. היא הוסיפה, כי המסחר עם כורדיסטאן העיראקית, לעומת זאת, נמשך כסדרו.

המעורבות האיראנית בעיראק

◀ בכנס לזכר חללי "חזית ההתנגדות", שנערך בטהראן, הצהיר שיח' אכרם אלכעבי, מנהיג המיליציה העיראקית השיעית הפרו-איראנית "תנועת האצילים" (חרכת אלנג'באא'), כי בכוונת המיליציה להיאבק נגד הכוחות האמריקאים עד לסילוקם מעיראק. הוא ציין, כי "חזית ההתנגדות" אינם פוחדים מאיומיה ומהפחדותיה של ארצות-הברית וקיבלה החלטה לממש מאזן אימה מול האמריקאים ולסלקם מעיראק. הוא הוסיף, כי ארגונו נחוש לנקום את מותם של "מפקדי ההתנגדות החללים" ונערך למלחמה וכי החלה הספירה לאחור לקראת שעת האפס של הנקמה על מותם של קאסם סלימאני ואבו-מהדי אלמהנדס בראשית החודש שעבר. לוחמי התנועה עוקבים, לדבריו, אחרי כל פעילותם האווירית והיבשתית של הכוחות האמריקאים בבסיסים בעיראק (תסנים; מהר, 15 בפברואר 2020).

**שיח' אכרם אלכעבי, מנהיג "תנועת האצילים" העיראקית
(אירן"א, 15 בפברואר 2020)**

◀ פעילותה של הקונסוליה האיראנית בנג'ף התחדשה לאחר למעלה מחודשיים, בהם הייתה סגורה מאז הותקפה והוצתה על-ידי מפגינים בסוף נובמבר 2019. הקונסול הכללי האיראני בנג'ף, חמיד מכארם (Hamid Makarem), אמר בריאיון לסוכנות הידיעות אירן"א (10 בפברואר 2020), כי בתוך כשבוע תחדש הקונסוליה את אספקת כלל השירותים הקונסולריים הדרושים. בעקבות הצתה מבנה הקונסוליה, היא הועברה למיקום חדש באחד המלונות בעיר נג'ף.

**הקונסוליה האיראנית במיקומה החדש בנג'ף
(שיעה ניז, 10 בפברואר 2020)**

◀ יו"ר ועדת היצוא של סינדיקט החשמל האיראני, פיאם באקרי (Payam Baqeri), אמר, כי מימוש חלק מההסכם לשיתוף פעולה בתחומי החשמל, שנחתם בין איראן לעיראק, הוקפא בשל ההתפתחויות הפוליטיות והכלכליות בעיראק. הוא ציין, כי איראן ממתינה להתייבבות המערכת הפוליטית בעיראק ולהחלטות, שיתקבלו מצד הממשלה החדשה בבגדאד. הוא הוסיף, כי איראן בוחנת אפשרות לחתום על הסכם דומה בתחום החשמל עם סוריה (אקתצאד אונליין, 18 בפברואר 2020).

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

◀ מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, זיאד אלנח'אלה, נועד עם שגריר איראן בלבנון, מחמד ג'לאל פירוז-ניא (Mohammad Jalal Firouznia), שהגיע לפגישה עמו בראש משלחת אנשי שגרירות. במהלך הפגישה הביע השגריר את תמיכת איראן בעמדה הפלסטינית המתנגדת ל"תוכנית המאה". אלנח'אלה בירך את איראן לרגל יום השנה ה-41 למהפכה והודה על תמיכתה בפלסטינים (איסנ"א, 11 בפברואר 2020).

◀ יו"ר המג'לס האיראני, עלי לאריג'אני, נפגש במהלך ביקורו בלבנון עם זיאד אלנח'אלה, מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, ועם משלחת הנהגת חמאס, בראשות חבר הלשכה המדינית, מוסא אבו-מרזוק. בפגישה עם אלנח'אלה, שהתקיימה בשגרירות איראן בלבנון, הדגיש לאריג'אני את הסכנות הכרוכות ב"תוכנית המאה" של הנשיא טראמפ ואת תמיכת איראן בעם הפלסטיני וב"התנגדות" (אתר הג'האד האסלאמי בפלסטין, 17 בפברואר 2020).

**פגישת לאריג'אני - אלנח'אלה
(תקריב ניוז, 18 בפברואר 2020)**